Súd:	Okresný súd Trenčín
Spisová značka:	20C/47/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3117218163
Dátum vydania rozhodnutia:	07. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Peter Hvizdoš
ECLI:	ECLI:SK:OSTN:2018:3117218163.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom Mgr. Petrom Hvizdošom v spore žalobkýň: 1/ C. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N.. D. XXXX/X, P., štátna občianka SR, 2/ B. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. hrdinov XXX/XX, P., štátna občianka SR, právne zastúpených JUDr. Advokátska kancelária JUDr. Martin Bartko - JUDr. Silvia Bartková, so sídlom Piaristická 6667, Trenčín proti žalovanej C.. C. C., nar. X.X.XXXX, trvale bytom P. I. XXX, štátna občianka SR, právne zastúpenej JUDr. Jánom Kanabom, advokátom, J. Zemana 3141/101, Trenčín, za účasti intervenienta na strane žalovanej KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefánikova 17, Bratislava, IČO: 31 595 545, právne zastúpeného FELIX NEUPAUER & PARTNERS, Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, IČO: 37 928 422, o ochranu osobnosti takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 20 000 Eur, žalobkyni 2/ sumu 20 000 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamieta.

III. Žalobkyne 1/, 2/ majú proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyne sa žalobou podanou dňa 22.9.2017 domáhali, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 40.000 Eur, a žalobkyni 2/ náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 40.000 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V žalobe uviedli, že žalobkyne 1/, 2/ sú dcérami I. G., nar. XX.XX.XXXX, ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom P. - X., K.. Y. XXX/XX. Dňa XX.XX.XXXX utrpela I. G. smrteľný úraz pri dopravnej nehode. Žalovaná ako vodič osobného motorového vozidla zn. V. G. R.: TN-XXX BZ spôsobila predmetnú dopravnú nehodu, za čo bola uznaná vinnou z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, a to trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín č. k. 4T/73/2017-286 zo dňa 05.06.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12.09.2017. Žalobkyne si touto žalobou uplatňujú svoje právo na ochranu osobnosti podľa § 11 Občianskeho zákonníka. K dopravnej nehode došlo tak, že žalovaná ako vodička osobného motorového vozidla R.: TN-XXX BZ dňa XX.XX.XXXX pri predchádzaní nákladného motorového vozidla s prívesom sa nestihla zaradiť do svojho jazdného pruhu, v dôsledku čoho došlo k zrážke medzi osobným motorovým vozidlom, ktoré viedla žalovaná a protiidúcim vozidlom, v ktorom sa viezla matka žalobkýň, a teda žalovaná predchádzala vozidlo a nemala pred sebou rozhľad na takú vzdialenosť, ktorá je potrebná na bezpečné predchádzanie a nemohla sa bezpečne zaradiť pred vozidlo, ktoré chcela predísť. V predmetnom trestnom konaní tak bolo nesporne preukázané, že príčinou dopravnej nehody, v dôsledku ktorej došlo k usmrteniu matky žalobkýň I. G., bolo zavinené

konanie žalovanej, ktoré zakladá zodpovednosť žalovanej podlá § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom táto zodpovednosť nie je obmedzená len na náhradu majetkovej ujmy, ale zahŕňa aj náhradu ujmy nemajetkovej. Smrťou matky žalobkýň bola žalobkyniam spôsobená nemajetková ujma v ich súkromnom a rodinnom živote. Právo na súkromný a rodinný život, ktoré v sebe obsahuje tiež právo na spolužitie s ďalšími osobami, predovšetkým s členmi rodiny, je nepochybne súčasťou práva na ochranu osobnosti. Žalobkyne 1/ a 2/ tvorili s matkou I. G. plne fungujúcu rodinu s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami. Smrť našej matky bola nečakaná, tragická a ňou nezavinená udalosť, ktorá nenávratne pretrhla medziľudské väzby, čím žalobkyne stratili možnosť realizovať a ďalej rozvíjať svoj súkromný a rodinný život spolu s ich matkou. Smrteľný úraz matky žalobkýň spôsobil neodčiniteľný následok, ktorý je nesporne spôsobilý zasiahnuť do súkromia žalobkýň ako dcér. Žalobkyne mali k svojej matke I. G. najbližší vzťah, a preto následok jej smrteľného úrazu prežívajú skutočne veľmi intenzívne. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, vo svojom rozsudku sp. zn. 3Cdo/228/2012 zo dňa 26.09.2013 na základe otázky položenej Krajským súdom v Bratislave, ako súdom odvolacím, posudzoval, či smrť rodinných príslušníkov fyzickej osoby pri dopravnej nehode, ktorú títo rodinní príslušníci a ani fyzická osoba nezavinili, je neoprávneným zásahom do práva fyzickej osoby na súkromný a rodinný život. Na uvedenú otázku Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa uplatňuje ako jednotný názor, v zmysle ktorého súčasťou práva na ochranu súkromia chráneného ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami, a konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny, je konaním napĺňajúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny. Predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sú: existencia ujmy (škodlivý následok), porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon spočívajúci v konaní (alebo opomenutí) tretej osoby zodpovednej za narušenie osobnostných práv, príčinná súvislosť medzi touto ujmou (škodlivým následkom) a protiprávnym konaním alebo opomenutím. Pokiaľ teda ide o naplnenie podmienok pre vznik reparácie negatívneho zásahu do osobnostných práv žalobkýň je zrejmé, že došlo k zásahu, ktorý vyvolal ujmu na strane žalobkyne 1/ a žalobkyne 2/, spočívajúcu v porušení ich osobnostných práv chránených ust. § 11 Občianskeho zákonníka a tento zásah mal charakter protiprávneho konania žalovanej a je s ním v príčinnej súvislosti. Matka žalobkýň zomrela vo veku 54 rokov, teda vo veku, kedy bola ešte schopná a pripravená poskytovať žalobkyniam svoju starostlivosť, pomoc, radu či nehu, či radosť z ich prítomnosti či prítomností detí žalobkýň a jej vnúčat. Smrťou matky žalobkyne stratili možnosť v budúcnosti zdieľať so svojou matkou ich osobné a pracovné úspechy, ako aj možnosť obrátiť sa s prosbou o pomoc a s dôverou na našu matku. Smrťou našej matky pri uvedenej dopravnej nehode došlo u žalobkýň aj k hlbokému zásahu do osobnej cti žalobkýň a teda k závažnému porušeniu ľudského práva zaručeného Ústavou SR. Predovšetkým okolnosti za akých zomrela matka, sú pre žalobkyne hlboko traumatizujúce. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dať do vzťahu mieru ujmy na hodnotách ľudskej osobnosti s konkrétnym finančným vyjadrením náhrady takej nemajetkovej ujmy (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 25.09.2003, sp. zn. 30 Cdo 1542/2003). Za situácie, že došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia žalobkyne chráneného ust. § 11 Občianskeho zákonníka, ktorého súčasťou je i rodinný život, keď z objektívneho hľadiska je strata jedného z členov tohto spoločenstva celkom neodčiniteľnou ujmou, ktorá stíha jeho zostávajúcich členov, je potom náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 15.07.2005, sp. zn. 30 Cdo 2951/2004). Žalobkyne sa domáhajú primeraného zadosťučinenia v peniazoch z tohto dôvodu, že morálne zadosťučinenie je v danom prípade celkom zjavne nepostačujúce. Ústavný súd ČR v publikovanom rozhodnutí č. IV ÚS 581/99 správne naznačil, že pokiaľ primárny spôsob zadosťučinenia je v dobe rozhodovania súdu už natoľko oslabený, že svojím spôsobom stráca svoju funkciu, je povinnosťou súdu zvažovať možnosť priznania zadosťučinenia v peniazoch. Priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch je možné v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka priznať najmä preto, ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Z uvedeného znenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka („najmä“ - demonštratívny výpočet) je potrebné dovodiť, že súdu nebráni nič v tom, aby in concreto prihliadol pri svojej úvahe o priznanie zadosťučinenia v peniazoch aj k niektorým iným aspektom konkrétneho prípadu. Tieto aspekty musia byť svojou váhou a významom zrovnateľné s uvedenou, zákonom stanovenou, podmienkou. Smrť matky žalobkýň ako osoby blízkej žalobkyniam je treba pokladať za veľmi závažný následok, ktorý významným spôsobom zasiahol žalobkyne. Žalobkyne sú toho názoru, že v danom prípade sú naplnené všetky predpoklady vzniku zodpovednosti žalovanej, ako aj predpoklady na priznanie nároku na nemajetkovú ujmu, ktorou možno aspoň z časti kompenzovať smrť blízkeho. Výšku požadovaného zadosťučinenia v peniazoch

žalobkyne stanovili s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy, ako aj okolností, za ktorých došlo k neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti. Žalobkyne majú za to, že súd pri stanovovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia musí prihliadnuť k vysokej intenzite nepriaznivého následku, k jeho nereparovateľnosti, k nečakanosti úmrtia matky žalobkýň. Požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy vzhľadom na vyššie zohľadnené kritériá je primeraná vzhľadom na závažnosť vzniknutej ujmy, ktorá je trvalá a neodstrániteľná, keď právo na rodinný život je súčasťou práva na súkromie a podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách. Stratu rodiča nepochybne každý považuje za veľmi závažnú a psychicky zaťažujúcu situáciu.

2. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila vo svojom podaní zo dňa 20.10.2017. V ňom žalovaná uviedla, že motorové vozidlo bolo zákonne poistené a preto sa domnieva, že by sa k návrhu mala vyjadriť aj Komunálna poisťovňa, ktorá mala byť žalovaná spoločne na strane žalovaných nakoľko má záujem na výsledku konania, nakoľko do rozsahu krytia povinného zmluvného poistenia, ako to vymedzuje § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z., je možné výkladom textu zákona zahrnúť aj nemajetkovú ujmu. Súdy sú povinné Zákon o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel vykladať „eurokonformne“, t. j. spôsobom, z ktorého vyplýva, že predmetom krytia povinného zmluvného poistenia je aj nemajetková ujma , ktorá je premetom tohto konania. Z tohto dôvodu je Komunálna poisťovňa pasívne legitimovaná v danej veci. Už aj v iných konaniach dospeli Okresné ako aj Krajské súdy k záverom, že zo smerníc EÚ vyplynul rozsah poistného krytia aj v rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy v prospech pozostalých po obetiach dopravných nehôd podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka pri dôslednom riadení sa ústavnou zásadou zakotvenou v čl. 13 ods. 1 písm. a), b), čl. 144 ods. 1 v spojení s čl. 7 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy SR. Ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 646/2015 zo dňa 16. 12. 2015 konštatuje, že hoci v ňom Súdny dvor viackrát zdôraznil, že nie je oprávnený vykladať ustanovenia vnútroštátneho práva, je zjavné, že ako vnútroštátne právo Českej republiky, tak aj vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 11 a § 13) každého z týchto štátov umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Preto žalovaná v zmysle § 86 CSP oznámi Komunálnej poisťovni, že sa vedie súdny spor a bude žiadať, aby ako intervenient vstúpila do konania. Vychádzajúc z iných obdobných rozhodnutí zo všetkých zistených, navzájom sa ovplyvňujúcich faktorov a z princípu spravodlivého usporiadania vzťahov účastníkov, nepovažuje žalovaná požadovanú sumu 40 000 Eur pre každú žalobkyňu za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ak by v spore na strane žalovaných bola aj spoločnosť Komunálna poisťovňa a táto by považovala žalovanú sumu za primeranú, mohol by byť pohľad žalovanej na žalovanú sumu iný.

3. Podaním zo dňa 6.11.2017 vstúpil do konania na stranu žalovanej intervenient z dôvodov, že v čase dopravnej nehody bolo motorové vozidlo poistené u intervenienta podľa zákona č. 381/201 Z.z., uplatňovaný nárok žalobkýň v čase podania žaloby bol odvodzovaný od dopravnej nehody, na základe oznámenia, bol intervenient vyzvaný zo strany žalovanej na vstup do konania, žalovaná v oznámení uviedla, že v závislosti od výsledku konania si voči intervenientovi uplatní nárok na plnenie vo výške, v akej bude konajúcim súdom zaviazaná plniť žalobkyniam. Intervenient má teda právny záujem na výsledku konania. S poukazom na uvedené súd konal s intervenientom na strane žalovanej.

4. Súd vykonal pojednávanie podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v neprítomnosti intervenienta na strane žalovanej, ktorý bol na pojednávanie predvolaný riadne a včas, neprítomnosť ospravedlnil, súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti.

5. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom žalobkýň 1/, 2/, svedkov P. Y., P. I., oboznámením trestného rozkazu Okresného súdu Trenčín č. k. 4T/73/2017-286 zo dňa 05.06.2017, vyjadrenia žalovanej zo dňa 20.10.2016, poistky č. XXXXXXXXXX s ústrižkom poštového poukazu zo dňa 14.7.2016, oznámenia o vstupe intervenienta na strane žalovaného do konania zo dňa 6.11.2017, oznámenia o spore zo dňa 20.10.2016, vyjadrenia žalobkýň zo dňa 14.11.2017, a zistil nasledujúci skutkový stav:

6. Okresný súd Trenčín vydal dňa 5.6.2017 trestný rozkaz č.k. 4T 73/2017-286, ktorým uznal žalovanú vinnou tým, že dňa XX.XX.XXXX. v čase okolo 6:00 hod. viedla osobné motorové vozidlo značky V. G.,

R.: TN-XXX BZ po hlavnej ceste číslo 1/9, za obcou C. B. v smere na P., pri predbiehaní nákladného motorového vozidla značky O. G. R.: TO-XXX BP s prívesom sa nestihla zaradiť do svojho jazdného pruhu, v dôsledku čoho došlo k zrážke medzi osobným motorovým vozidlom, ktoré viedla obvinená s protiidúcim osobným motorovým vozidlom značky E. V., R.: TO-XXX DA, ktoré jazdilo po hlavnej X/X v smere od P. do obce C. Lehota a ktoré viedla vodička E. Y., trvalé bytom K., X. XX, pričom následkom kolízie oboch osobných motorových vozidiel došlo k usmrteniu spolujazdkyne sediacej na zadnom sedadle osobného motorového vozidla značky D. V., I. G., naposledy bytom P. - X., K.. hrdinov XXX/ XX, poškodená E. Y. utrpela polytraumu, pomliaždenie mäkkých tkanív hlavy a tváre s odreninami kože na tvári vľavo, podvrtnutiu krčnej chrbtice bez úrazových zmien na kostnom skelete krčných stavcov, nestabilnú trieštivú zlomeninu 2. hrudného stavca s útlakom miechového kanála, poškodenie zadného a čiastočne i predného stavcového väzu v oblasti 1.-3. hrudného stavca, zlomeninu prednej dolnej hrany L hrudného stavca, zlomeninu priečneho výbežku 3. hrudného stavca vpravo, zlomeninu VI. - VIII. rebra vľavo so zakrvácaním do hrudnej dutiny, pomliaždenie pľúc obojstranne na zadnej stene, pomliaždenie pečene so zakrvácaním od pečeň a malú panvu, pomliaždenie okružia čriev-, brušnej aorty pod odstupom obličkových tepien so zakrvácaním do retroperitoneálneho priestoru, pomliaždenie mäkkých tkanív ľavého kolena a predkolenia, zlomeninu V. predpriehlavkovej kosti pod hlavičkou s minimálnym posunom úlomkov na ľavej dolnej končatine, poškodená bola v dôsledku vzniknutých zranení obmedzená na bežnom spôsobe života v trvaní 3 až 4 mesiace, a to najmä v pohybe, v oblasti komunikácie, v oblasti kontaktu so spoločenským prostredím a v oblasti nevyhnutných životných, hygienických a stravovacích úkonov a žalovaná svojim konaním predchádzala vozidlo a nemala pred sebou rozhľad na takú vzdialenosť, ktorá je potrebná na bezpečné predchádzanie a nemohla sa bezpečne zaradiť pred vozidlo, ktoré chcela predísť a ohrozila vodiča jazdiaceho v protismere, teda inému z nedbanlivosti spôsobila smrť a ďalšiemu inému aj ťažkú ujmu na zdraví a takýto čin spáchala závažnejším spôsobom konania tým, že porušila dôležitú povinnosť uloženú jej podľa § 15 odsek 5 písm. a) až c) Zákona č. 8/2009 Z. z. v platnom znení o cestnej premávke, čím spáchala trestný čin prečinu usmrtenia podľa § 149 odsek 1, odsek 2 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno h) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 odsek 1, odsek 2 písmeno a) s poukazom na § 138 písmeno h) Trestného zákona. Žalovaná bola za to odsúdená na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, ktorého výkon jej bol podmienečne odložený na skúšobnú dobu 30 (tridsať) mesiacov, a zároveň bol žalovanej uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na 4 (štyri) roky. Podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku bola žalovanej uložená povinnosť nahradiť poškodenej žalobkyni 1/ škodu v sume 1.586,63 Eur. ktorá spočíva v nákladoch za pohreb poškodenej I. G. a v nákladoch za úpravu hrobového miesta, pričom podľa § 288 odsek 2 Trestného poriadku bola žalobkyňa 1/ s nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy odkázaná na civilný proces. Žalobkyňa 2/ bola s nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy odkázaná na civilný proces. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 12.9.2017.

7. Žalobkyňa 1/ na pojednávaní trvala na podanej žalobe. Uviedla, že dňa XX.XX.XXXX sa jej otočil život, keď zistila, že jej matka pri ceste do práce zomrela. Matka žalobkyne bola zdravá. Bola výnimočná pre žalobkyňu 1/. Mali spolu výborný vzťah, kamarátsky vzťah. Bola vždy pri žalobkyniach, vedela im poradiť. Každý deň žalobkyňa 1/ telefonovala s matkou, trávili spolu víkendy a voľné chvíle, aj počas dovoleniek, chodili spolu do Tatier a na iné miesta na Slovensku. V čase keď zomrela matka žalobkýň, staršia dcéra žalobkyne 1/ mala 10 rokov a mladšia dcéra žalobkyne 1/ mala 4 roky. Matka pomáhala žalobkyni 1/ so starostlivosťou o jej deti. Keď matka žalobkýň zomrela, už 10 rokov žalobkyňa 1/ s ňou nebývala v spoločnej domácnosti, bývala s manželom v Trenčíne, v byte. Otec žalobkyne 1/ zomrel 6 rokov pred smrťou matky žalobkýň.

8. Žalobkyňa 2/ na pojednávaní trvala na podanej žalobe. Uviedla, že s matkou mala veľmi dobrý vzťah. Matka nebola žalobkyni 2/ len matkou, ale aj kamarátkou. Telefonovali spolu každý deň, žalobkyňa 2/ trávila s matkou voľné chvíle a aj kamaráti žalobkyne 2/ sa následne stali aj kamarátmi matky žalobkyne. Žalobkyňa 2/ sa so smrťou matky nezmieri do konca svojho života. Išlo o náhlu smrť, matka bola zdravá. Deň pred úmrtím matky žalobkyňa 2/ zajednávala veci ohľadom svojej plánovanej svadby, ktorú však následne musela zrušiť. Svadba sa konala neskôr, ale bola to len taká formálna záležitosť bez matky žalobkýň. Matka žalobkyni 2/ stále chýba, nemá už ani otca.

9. Právna zástupkyňa žalobkýň na pojednávaní žiadala, aby súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Je nesporné, že dňa XX.XX.XXXX zomrela matka žalobkýň 1/ a 2/ pani I. G. a to konaním, za ktoré zodpovedá žalovaná, ktorá bol uznaná vinnou za toto konanie trestným rozkazom Okresného súdu

Trenčín sp. zn. 4T/73/2017. Žalobkyne neboli povinné zažalovať aj poisťovňu. Zodpovednosť žalovanej za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobkýň je daný. Súd sa musí vysporiadať s výškou nemajetkovej ujmy, ktorá žalobkyniam ako dcéram pozostalej I. G. prináleží. Uplatnená výška náhrady nemajetkovej ujmy je primeraná vzhľadom na okolnosti daného prípadu, kedy matka žalobkýň zomrela v produktívnom veku vo veku 54 rokov zdravá, kedy mohla rozvíjať dobré rodinné a osobné vzťahy so svojimi dcérami. V konaní bolo preukázané výsluchom žalobkýň ako aj výsluchom svedkov, že tieto vzťahy boli nadštandardné. Žalobkyne ako dcéry si s matkou denne volali, trávili spolu víkendy, voľný čas a dovolenky. Nebohá matka žalobkýň bola žalobkyni 1/ nápomocná pri starostlivosti o jej 2 maloleté deti, ktoré mali v čase dopravnej nehody vek len 10 a 4 roky. Žalobkyňa 2/ nemohla osláviť tak významnú udalosť v živote každého človeka ako je svadba, ktorej sa jej matka nedožila, a ktorú v dôsledku tejto tragédie žalobkyňa 2/ posunula a namiesto plánovanej veľkej svadby sa uskutočnil len formálny obrad. Závažnosť tejto ujmy je o to citeľnejšia pre žalobkyňu 1/ a 2/, že matka žalobkýň bola jediným žijúcim rodičom, pretože otec im zomrel 6 rokov pred dopravnou nehodou, pri ktorej zomrela ich matka.

10. Žalovaná sa na pojednávaní ospravedlnila za to, čo zavinila, pričom uviedla, že už v minulosti sa za to ospravedlnila.

11. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní uviedol, že žalovaná nespochybňuje, že zavinila usmrtenie matky žalobkýň. K primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy sa môže relevantne vyjadriť súd v rozsudku. Žalovaná má za to, že žalovanou v tomto konaní mala byť aj poisťovňa titulom povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenou prevádzkou motorového vozidla, a v tomto smere už je ustálená súdna prax.

12. Právny zástupca intervenienta na strane žalovanej uviedol, že nie je sporná zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobkýň, v konaní je spornou výška uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy.

13. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

14. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

15. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

16. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

17. Žalobkyne sa domáhali náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu, že žalovaná zasiahla neoprávnene do ich osobnostných práv, konkrétne do práva na ochranu súkromia. Svoju žalobu opreli žalobkyne o ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho Zákonníka, ktoré upravujú ochranu osobnostných práv, t.j. práv spätých s osobnosťou človeka. Medzi tieto práva patrí aj právo na ochranu súkromia. Ako správne uviedli žalobkyne , judikatúra súdov ako aj Najvyššieho súdu SR je už ustálená v tom smere, že súčasťou práva na ochranu súkromia je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami, a konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny, je konaním napĺňajúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny. Tento jednotný právny názor prezentoval Najvyšší súd SR vo viacerých svojich rozhodnutiach, napr. v rozsudku sp. zn. 1 Cdo 77/2009 zo dňa 27.10.2010, v rozsudku sp. zn. 5 Cdo 265/2009 zo dňa 17.2.2011, v rozsudku sp. zn. 3Cdo 228/2012 zo dňa 26.9.2013. Koncepcia ochrany osobnosti je založená na objektívnom zodpovednostnom princípe. Nevyžaduje sa teda zavinenie zodpovednostného subjektu, ktorý zasiahol do práva na ochranu osobnosti. Zákon poskytuje ochranu len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený. Ďalšou podmienkou je, že neoprávnený zásah musí byť objektívne spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti fyzickej osoby. Je nevyhnutná aj príčinná súvislosť medzi správaním sa zodpovednostného subjektu a ohrozením, alebo

porušením osobnostného práva. Ak sú v tieto predpoklady dané, má fyzická osoba podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov (negatórna žaloba), aby sa odstránili následky už uskutočnených zásahov (reštitučná žaloba), a aby bolo poskytnuté primerané zadosťučinenie (satisfakčná žaloba). Pokiaľ by sa zadosťučinenie podľa ust. § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nezdalo postačujúce najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Neoprávnenosť zásahu do osobnosti fyzickej osoby tvorí objektívnu kategóriu. Zásah môže spočívať v aktívnom správaní pôvodcu zásahu ako aj v jeho pasívnom správaní, ktoré spočíva predovšetkým v nesplnení konkrétnej právnej povinnosti. Bolo preukázané, že žalovaná bola uznaná vinnou v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 4T 73/2017 okrem iného z trestného činu usmrtenia, keď dňa XX.XX.XXXX v čase okolo X.XX hod viedla osobné motorové vozidlo značky V. G., R.: TN-XXX BZ po hlavnej ceste číslo 1/9, za obcou C. v smere na Trenčín, pri predbiehaní nákladného motorového vozidla sa nestihla zaradiť do svojho jazdného pruhu, v dôsledku čoho došlo k zrážke medzi osobným motorovým vozidlom, ktoré viedla žalovaná s protiidúcim osobným motorovým vozidlom, v ktorom sa viezla matka žalobkýň, pričom následkom kolízie oboch osobných motorových vozidiel došlo k usmrteniu matky žalobkýň. Žalobkyne boli súdom odkázané so svojim nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy na civilný proces. Súd bol v zmysle § 193 CSP viazaný právoplatným trestným rozkazom, ktorým bolo ustálené, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. V zmysle konštantnej judikatúry (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 223/2016 zo dňa 26.1.2017, R 22/1979) bol súd viazaný aj vinou v zmysle jej právnej a skutkovej zložky ako aj formou zavinenia. Viazanosť sa vzťahuje na právnu aj skutkovú časť výroku o vine, právnu kvalifikáciou skutku aj formou zavinenia. Konanie žalovanej bolo právoplatným trestným rozkazom súdu vyhodnotené ako nedbanlivostný trestný čin, a je teda zrejmé, že zásah žalovanej do osobnostných práv žalobkýň, do práva na ochranu súkromia a rodinného života bol neoprávnený. Tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti žalobkýň, keďže natrvalo narušil právo žalobkýň udržiavať a rozvíjať vzťahy s ich matkou. Žalobkyniam tak vzniklo právo domáhať sa ochrany osobnostných práv v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka. Danosť občianskoprávnej zodpovednosti žalovanej za neoprávnený zásah do osobnostných práv nespochybňovala ani žalovaná a ani intervenient na jej strane. Z uvedeného zároveň vyplýva, že žalovaná spôsobila tento neoprávnený zásah svojím konaním, je pôvodcom zásahu, a je teda pasívne vecne legitimovaná v konaní o ochranu osobnosti žalobkýň, do ktorých osobnostných práv žalovaná neoprávnene zasiahla. Na strane žalovanej ako žalovaná v druhom rade teda nemusela vystupovať Komunálna poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, ktorá bola poisťovateľom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla značky V. G., R.: TN-XXX BZ, pričom poistný vzťah trval aj od 12.6.2016 do 11.6.2017, teda aj v čase predmetnej dopravnej nehody, ako vyplýva z predloženej poistky č. XXXXXXXXXX. Uvedená poisťovňa mala v konaní procesnú pozíciu intervenienta na strane žalovanej vzhľadom na jej právny záujem na výsledku konania titulom uvedeného poistného vzťahu.

18. Žalobkyne svojou žalobou uplatnili nárok na materiálnu satisfakciu podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu zásahu do ich osobnostných práv. Nemajetkovú ujmu v peniazoch je možné v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka priznať najmä preto, ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Z citovaného zákonného ustanovenia zo slova „najmä“ vyplýva, že ide o demonštratívny výpočet, a preto súd môže tento nárok priznať aj v iných prípadoch. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy, v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu, existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Žalobkyne stratili možnosť realizácie a ďalšieho rozvoja rodinného života s matkou a sú o citový vzťah k nej úplne a natrvalo ochudobnené a túto značnú ujmu by takto vnímala každá iná osoba v porovnateľnej situácii v akej sú žalobkyne. Z uvedeného je zrejmé, že žiadna forma morálneho zadosťučinenia by nepostačovala na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá značná nemajetková ujma na strane žalobkýň, ktorých právo na ochranu osobnosti bolo porušené zásahom s neodstrániteľnými následkami. Žaloba o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je teda na mieste. Zákonom ani iným právnym predpisom nie sú stanovené maximálne sumy náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a rozhodnutie o tomto nároku je ponechané na úvahe súdu. V rámci svojej rozhodovacej činnosti súdy priznávajú náhradu nemajetkovej ujmy v

peniazoch pozostalým rodinným príslušníkom z titulu usmrtenia ich blízkej osoby v rôznych sumách, vždy v závislosti od okolností toho - ktorého prípadu. Súd pri rozhodovaní o uplatnenom nároku zohľadnil závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy so zreteľom na jej intenzitu, rozsah, dopad a vzal zreteľ aj na okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobkýň a uzavrel, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 20.000 Eur pre každú zo žalobkýň je primeraná. Zhodné tvrdenia žalobkýň 1/, 2/ o tom, že žalobkyne tvorili s ich matkou plne fungujúcu rodinu s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami boli v konaní preukázané výsluchom svedkov P. Y. a W.. P. I., ktorí ako partneri, resp. manželia žalobkýň boli v častom kontakte s matkou žalobkýň a vedeli sa hodnoverne vyjadriť k charakteru vzťahu žalobkýň s ich matkou pred jej úmrtím. Svedok P. Y., manžel žalobkyne 1/, ktorý matku žalobkýň poznal cca 17 rokov v rámci svedeckej výpovede uviedol, že žalobkyňa 1/ ako aj jej sestra žalobkyňa 2/ mali veľmi dobrý vzťah a blízky vzťah k ich matke. Rovnako blízky vzťah k ich matke mal aj menovaný svedok a deti žalobkyne 1/ a svedka. Ďalej uviedol, že žalobkyňa 1/ ako aj jej matka si vzájomne pomáhali, chodili spolu na výlety, na dovolenky, na pobyty. Keď bol svedok v práci, žalobkyňa 1/ chodila s jej matkou do Trenčianskych Teplíc. Žalobkyňa 1/ si s matkou volávala každý deň, navštevovali sa pravidelne. Matka žalobkyne jej pomáhala tak, že keď boli napr. deti choré, zobrala si voľno z práce, keď si žalobkyňa 1/ ani jej manžel voľno zobrať nemohli a matka žalobkyne na deti dohliadla, starala sa o ne. Svedok raz matke žalobkyne pomáhal pri rekonštrukcii domu, v ktorom jej matka bývala. Žalobkyňa 1/ pomáhala svojej matke napr. v domácnosti, keď bolo potrebné niečo vybaviť, pomohla s tým matke. Keď bolo treba matku žalobkyne niekam zaviesť, svedok P. Y. ju zaviezol. Svedok nevedel uviesť, či sa žalobkyňa 1/ niekedy zmieri so smrťou svojej matky, žalobkyňa 1/ úmrtie svojej matky prežívala veľmi ťažko. Svedok W.. P. I., manžel žalobkyne 2/, poznal matku žalobkýň asi rok a pol pred jej smrťou a uviedol, že žalobkyňa 2/ mala so svojou matkou veľmi dobrý vzťah. Telefonovali si každý deň, trávili spolu voľné chvíle. Ďalej svedok uviedol, že pred smrťou matky žalobkýň plánoval so žalobkyňou 2/ svadbu, na ktorú sa aj matka žalobkýň veľmi tešila, pomáhala im s plánovaním tejto svadby. V dôsledku úmrtia matky žalobkýň bol svadba odložená na neskorší termín na 6.5.2017. Svadba však vyzerala tak, že žalobkyne už na nej nemali žiadneho z rodičov. Hoci sa svedok snažil byť po úmrtí matky žalobkýň oporou žalobkyni 2/, svedok si myslí, že žalobkyňa 2/ sa s úmrtím matky asi nevyrovná; a dodal, že žalobkyňa 2/ stále páli sviečku pri fotke svojej matky. Z výsluchu žalobkýň a svedkov P. Y. a W.. P. I. bolo teda preukázané, že žalobkyne a ich matka pred jej usmrtením mali plnohodnotné citové väzby, usporiadané a blízke rodinné pomery, vzájomne si pomáhali, boli v neustálom kontakte, trávili spolu voľné chvíle, dovolenky, a náhla smrť matky žalobkyne v emocionálnej sfére silno zasiahla. Závažnosť vzniknutej ujmy vyplýva z toho, že citové väzby medzi žalobkyňami a ich matkou pred jej úmrtím boli hlboké a intenzívne. Usmrtením matky žalobkýň došlo k trvalému pretrhnutiu medziľudských väzieb žalobkýň s ich matkou, k neodstrániteľnej ujme na právach žalobkýň, pre ktoré bola ich matka mimoriadne dôležitou osobou v rámci rodinného života. Silné citové puto žalobkýň a ich matky viedlo u žalobkýň k ľudsky prirodzenému smútku, ktorý pretrváva i v súčasnosti, čomu nasvedčuje aj to, že žalobkyne pri rozprávaní o ich matke a o jej predčasnej smrti na pojednávaní v rámci výsluchu nedokázali udržať slzy. Žalobkyne stratili definitívne možnosť tráviť spoločné chvíle s ich matkou, prejavovať svoje city k nej a prijímať jej prejavy citov k nim, ktoré im prejavovala počas jej života, ako aj možnosť nechať si od rodiča poradiť, vzájomne si s matkou pomáhať, žalobkyni 1/ aj v súvislosti so starostlivosťou a výchovou o jej dve maloleté deti. Uvedený dôsledok je umocnený aj tým, že úmrtím matky stratili žalobkyne posledného rodiča, keďže otec žalobkyniam zomrel v roku 2010 a nemožno opomenúť ani fakt, že matka žalobkýň bola pred úmrtím zdravá, zomrela vo veku 54 rokov, v ktorom bolo možné predpokladať ďalší život matky a jej náhla smrť je pre žalobkyne ako pre každého iného v porovnateľnej situácii obzvlášť citeľná. Bol vzatý zreteľ na skutočnosť, že zo strany žalovanej nešlo o úmyselný trestný čin, ale čin nedbanlivostný s tým, že žalovaná sa na pojednávaní žalobkyniam ospravedlnila za svoje konanie. Súd zohľadnil aj ďalšie okolnosti, za akých k neoprávnenému zásahu došlo. V čase úmrtia matky s ňou nežili v spoločnej domácnosti žalobkyňa 1/ 10 rokov, a žalobkyňa 2/ 4 roky, no boli spolu v neustálom telefonickom, prípadne osobnom kontakte v rámci realizácie pevného vzťahu matky s jej dcérami, čo vyplynulo z výsluchov žalobkýň a svedkov a je to zrejmé aj z toho, že bývali v rovnakom meste. Žalobkyne boli v čase úmrtia matky plnoleté a finančne nezávislé od matky, budovali si vlastné rodiny s partnermi a citové väzby k partnerom. Ak by žalobkyne v čase úmrtia ich matky nemali svojich životných partnerov a žalobkyne by boli citovo naviazané len na matku žalobkýň, prípadne by boli žalobkyne aj odkázané na výživu zo strany matky, bola by ujma v ich osobnostnej sfére nepochybne ešte výraznejšia a zodpovedala by jej vyššia náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch než 20.000 Eur. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že pre žalobkyne bola smrť ich matky nepriaznivým psychologickým činiteľom, ktorý viedol k hlbokému a trvalému smútku. V konaní nebolo tvrdené, žeby smrť matky žalobkýň viedla k vážnej duševnej poruche žalobkýň, ktorá skutočnosť by

odôvodňovala priznanie vyššej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch než 20.000 Eur. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti je výška nemajetkovej ujmy v sume 20.000 Eur pre každú zo žalobkýň primeranou a spravodlivou na zmiernenie zásahu do osobnostných práv žalobkýň.

19. Súd teda po vyhodnotení vykonaných dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti uzavrel, že žaloba žalobkýň je dôvodná v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 20.000 Eur pre každú zo žalobkýň. Preto súd výrokom I. žalobe v tejto časti vyhovel, lehotu na plnenie určil do 3 dní od právoplatnosti rozsudku v zmysle § 232 ods. 3 veta prvá CSP. Výrokom II. súd vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

20. Podľa § 255 ods. 1 CSP Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. Podľa § 255 ods. 2 CSP Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

22. Podľa § 262 ods. 1 CSP O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

23. Podľa § 262 ods. 2 CSP O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Žalobkyne sa domáhali každá náhrady nemajetkovej ujmy po 40.000 Eur, a súd vyhovel žalobe čo do 20.000 Eur v prospech každej zo žalobkýň, vo zvyšku žalobu zamietol. Čisto matematickým porovnaním úspechu žalobkýň a žalovanej by bolo možné dospieť k záveru, že strany mali úspech v konaní rovnaký, čo by podľa § 255 ods. 2 CSP bolo premietnuté do výroku, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Takéto mechanické rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania by podľa názoru súdu nebolo v tomto spore spravodlivé. CSP už neobsahuje ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016, podľa ktorého aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, pričom základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. V prejednávanej veci výška plnenia (uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch) závisela od úvahy súdu. Žalobkyne nemohli predvídať výšku plnenia, ktoré im súd rozsudkom prizná. Rozhodujúca je skutočnosť, že súd konštatoval porušenie osobnostných práv žalobkýň, v dôsledku čoho vzniklo žalobkyniam právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, a žalobkyne boli úspešné v merite veci. Samotnú výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy treba vnímať ako podružnú, vedľajšiu, nemajúcu vplyv na stanovenie rozsahu náhrady trov konania žalobkýň. K rovnakému záveru v obdobných právnych veciach dospel aj Krajský súd v Trenčíne napr. v rozsudku sp. zn. 17Co 332/2017 zo dňa 25.7.2018, v rozsudku sp. zn. 6Co/288/2017 zo dňa 8.6.2018. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal súd za to, že žalobkyniam patrí podľa čl. 4 ods. 1, ods. 2 CSP nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z priznaného plnenia, keďže takýto výrok o náhrade trov konania zodpovedá spravodlivému a rozumnému usporiadaniu procesných vzťahov v prejednávanej veci. Preto súd výrokom III. vyslovil, že žalobkyne 1/, 2/ majú proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, a to z priznaného plnenia. O výške náhrady trov konania rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne v 2 vyhotoveniach.

Podľa § 127 ods. 1 CSP v odvolaní treba uviesť tieto všeobecné náležitosti: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.